

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони – Европа инвестира в селските райони“

**МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ
ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА - НОВА ЗАГОРА**

2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	Описание МИГ	3
II.	Предмет, обект и подход на изпълнение на задачата	5
III.	Мониторинг по дейности.....	44

I. ОПИСАНИЕ НА МИГ-НОВА ЗАГОРА

В рамките на МИГ - Нова Загора е включена територията на община Нова Загора. Населените места влизащи в обхват на МИГ Нова Загора са общинския център гр. Нова Загора, с. Асеновец, с. Баня, с. Богданово, с. Брястово, с. Бял кладенец, с. Дядово, с. Езеро, с. Еленово, с. Загорци, с. Каменово, с. Караново, с. Коньово, с. Кортен, с. Крива круша, с. Любенец, с. Любенова махала, с. Млекарево, с. Научене, с. Новоселец, с. Омарчево, с. Пет могили, с. Питово, с. Полско пъдарево, с. Прохорово, с. Радево, с. Радецки, с. Сокол, с. Стоил войвода, с. Събрано, с. Съдиево, с. Съдийско поле, с. Ценино.

В тези 33 населени места към 2021 г. населението е 34 041 жители, от които 19 562 са в град Нова Загора.

Община Нова Загора е разположена в северната част на Горнотракийската низина, част е от Сливенска област. Със своя природен потенциал, параметри на социално-икономическо развитие и демографски характеристики се характеризира като сравнително добре развита и се нарежда на второ място в областта след Община Сливен. Тя е разположена в югозападната част на областта. Площта ѝ е 876,9 кв.км. на север обхваща южните склонове на Межденик, части от долината на р. Тунджа и от Средногорието, на югоизток – северните склонове на Светиилийските възвишения, а централната ѝ част е заета от равното новозагорско поле.

В баланса на територията на общината преобладава земеделската територия, съответно 71%, при средно за област Сливен – 74.30%. Горската територия обхваща 22.6% от общата площ при средно за област Сливен – 12.3%. Фонд „Населени места” има дял от 1,86 % в община Нова Загора.

Град Нова Загора е разположен в северната част на Горнотракийската низина. Със своя природен потенциал, параметри на социално-икономическо развитие и демографски характеристики се характеризира като сравнително добре развит и се нарежда на второ място в областта след град Сливен.

През територията на Общината преминават реките Тунджа, Блатица, Овчарица. Тук се намира и язовир “ Жребчево”.

Новозагорска община е разположена в Югоизточна България (в северната част на Горнотракийската низина) между големите областни центрове Стара Загора, Сливен и Ямбол. Тя е втората по големина община в Сливенска област и обхваща територия от 876,9 кв.км. От нея 725 517 дка са селскостопански фонд и 116 056 дка са горски

фонд.

В структурата на поземления фонд на Новозагорска община преобладават земите за земеделско ползване. Те заемат 51,5% от цялата ѝ територия. Горският фонд обхваща 39,9%. Териториите за транспорт и инфраструктура заемат 0,89% от цялата ѝ площ, а на фонд “Населени места” се падат 1,86%.

Териториалният капитал на района се определя от потенциала на природните ресурси и дадености, количеството и качеството на човешките ресурси и процесите в тяхното развитие, наследството на територията, икономическите активности и състоянието на инфраструктурата, изградения капацитет за управление на територията.

Територията на общината се обслужва от пътен и железопътен транспорт. Общата дължина на пътната мрежа в общината е 268 км, а гъстотата ѝ е 29,9км/100 кв. км и е малко по-ниска от средната за страната. Дължината на второкласните пътища е 74 км, на третокласните - 61 км и на общинските 133 км. Пътната мрежа в общината е добре развита. Общата дължина на пътища без настилка е 14,1 км.

През територията на Община Нова Загора преминава Общоевропейският транспортен коридор ОЕТК №8 *Бари/Бриндизи - Дурас/Вльора – Тирана – Скопие – София – Пловдив – Ст. Загора-Сливен- Бургас/Варна*, провеждащ транзитните транспортни потоци по трасето на АМ „Тракия”.

Основните пътни артерии, обслужващи общината и осигуряващи връзката ѝ със съседните общини и регионалните центрове са: II-66 по направление “Стара Загора-НоваЗагора - път I-6 /Бургас/” и II-55 “Гурково - Нова Загора - Свиленград”. Път II-55 провежда и транзитен трафик по направление “Свиленград - Русе”.

След пускането в експлоатация на АМ „Тракия”, път II-66 се разтовари и изпълнява по-добре регионалните си функции.

За осигуряването на връзките между населените места в общината и достъп до културно-историческите паметници на територията и важна роля имат пътищата IV-55028 – до с. Караново, III-554, осигуряващ достъпа до с. Дядово и с. Любенова махала и IV-66016 до с. Съдийско поле. IV-55 504 - с. Графитово.

Общата дължина на изградената улична мрежа в населените места в общината е 618 км .

През територията на общината преминава главната жп линия “Пловдив-Стара Загора- Ямбол-Бургас”, която е категоризирана като част от европейската железопътна мрежа и представлява част от европейски транспортен коридор № 8, свързващ Адриатика с Черно море. Общата дължина функциониращите жп линии е

65 км.

За територията на гр. Нова Загора е одобрена кадастрална карта и регистри със Заповед № РД-18-56/31.08.2010 на изпълнителния директор на Агенция по геодезия, картография и кадастър.

Като цяло пътищата от републиканската пътна мрежа в гр. Нова Загора са в добро състояние. Уличната и тротоарната мрежа в обхвата на населеното място се нуждае от продължаващи мерки за рехабилитиране и модернизиране, което вече е предприето от общината. Има нужда от обособяване на зони за паркиране в близост до обществените сгради. Културните, здравните, социалните институции и другите значими обекти се характеризират с добра достъпност и свързаност.

В цялата община водопроводната мрежа и електричеството са изградени на 100%. Общата дължина на изградената водопроводна мрежа на територията на общината е 597 км. Всички населени места са водоснабдени. Няма населени места с режим за ползване на водата.

II. ПРЕДМЕТ, ОБЕКТ И ПОДХОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДАЧАТА

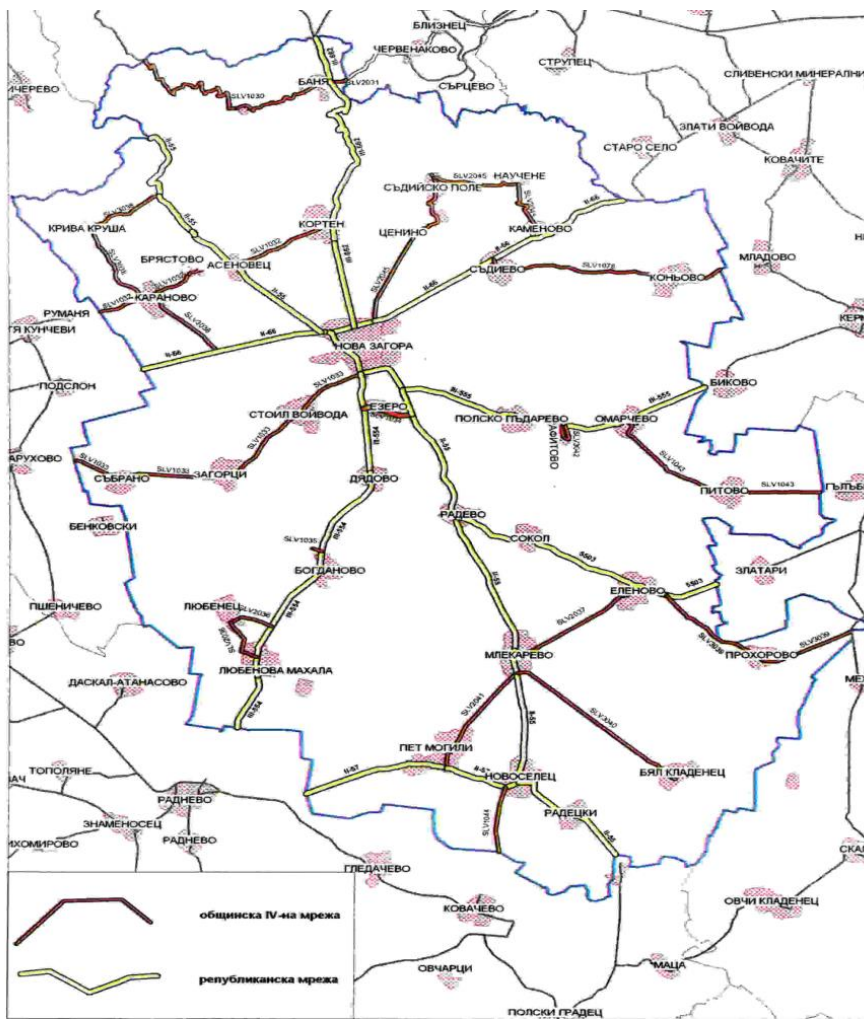
Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в разработване на стратегията:

В процеса на разработване на стратегията са участвали заинтересовани лица от неправителствени

организации,
юридически лица със
стопанска цел, както и
физически лица.

Общото впечатление от проучването на територията на община Нова Загора, е че местните хора имат капацитета и опита да изпълнят СВОМР в пълния ѝ размер от 1 500 000 евро.

Значителен е интересът към

оборудване за преработвателни предприятия. Ефективното стимулиране на преработвателите да се върнат към БДС в храните или дори да се обърнат към още по-взискателни стандарти за качество на храната зависи до голяма степен от наличието на качествена селскостопанска продукция. Що се отнася до територията, от критично значение за оцеляването и развитието на селското стопанство и предлагането на качествени стоки от хранително-вкусовата промишленост е решаването на проблемите с достъпа до пасища и възстановяване на напоителната система на територията.

Подобно е положението със заявения интерес към развитие на биоземеделие. Пазарна ниша на територията за дребно предприемачество с голям потенциал за растеж е развитие на екологично земеделие и животновъдство. Въпреки заявения интерес към биологично земеделие и фермерство, хората имат нужда от повече специализирана информация и целенасочена помощ в посока преорентиране на част от стопанствата и стартиране на нови, а също така и помощ за намиране на точния пазар за продукцията им. Въз основа на тези данни, МИГ приоритетно ще съдейства на всички заинтересувани да получат обучение относно агроекологични методи в селското стопанство, защото биологичното земеделие и животновъдство допринасят в голяма степен за разнообразяване на туристическия продукт, подчертаване на местната идентичност и опазване на околната среда, които са приоритети на СМР-Нова Загора. СМР-Нова Загора директно ще подкрепя агроекологичните методи в селското стопанство чрез критериите за оценка на проекти на земеделски производители и преработватели на земеделска продукция по мерки 4.1 и 4.2, като приоритизира проекти, предвиждащи ориентация на производството към биологични стандарти или аборигенни сортове и породи, както и всички техни вторични продукти.

Също така ще се приоритизират проекти на преработватели, които предвиждат спазване на БДС при производството на хранителни продукти.

Заявен интерес за инвестиции има и по мярка 6.4 на ПРСР, по която има възможност да се финансират: селски и алтернативен туризъм, информационни центрове, здравни и ветеринарни услуги, технологично оборудване на микро предприятия, ВЕИ и енергийна ефективност, разнообразяване на културния живот и подобряване на социалните услуги на територията и др. Акцентът по отношение на инвестициите в туризъм трябва да бъде повишаване привлекателността и ефективността на вече съществуващата и изграждане на нова туристическа инфраструктура във вид на леглова база и разработването на туристическия потенциал, свързан с превръщането на Новозагорска община в дестинация за културен туризъм, опазване на местната културна традиция, историческо наследство и природни дадености. Именно по тази причина в СМР-Нова Загора

туризмът, културата и природното наследство се разглеждат като взаимно обвързани и вкупом допринасящи за подобряване качеството на живот на територията. Част от хората, ангажирани с туристически бизнес или пък нови предприемачи биха могли да стартират иновативна за България дейност за съчетаване на рекреативните възможности, които предлага територията с курсове за развитие на личностния потенциал на човека. Неизползваният сграден фонд на закритите училища би бил идеален за подобни цели. Развитието на човешкия потенциал, разбран не само като работна сила, а в много по-широката рамка за пълноценна личностна реализация, е осъзната необходимост от жителите на територията. Създаването на нов тип фестивал / панаир / изложение или специализирана верига магазини, за местни продукти може много да допринесе за стимулирането на местната икономика, обогатяване на специфичния туристически продукт, разнообразяване на културния живот и повишаване на екологичната осъзнатост както сред местното население, така и сред посещаващите района. Територията на МИГ-Нова Загора има шанс да се превърне в лидер на регионално ниво по отношение подкрепа на качеството на живот, разбрано като адаптация в съвременността на устойчивите и харесвани от хората традиции. За да се отговори на демонстрираната предприемаческа активност, по мярка 6.4 са предвидени достатъчен процент от средствата в СВОМР-Нова Загора.

За удовлетворение на приоритетите, около които има пълен обществен консенсус, а именно задържане на младите и образовани хора на територията, опазване и оползотворяване на природното и културно наследство в Стратегията се включват мярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура и мярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура от ПРСР, които са насочени предимно към бенефициенти - Читалища за дейности свързани с културния живот, Общината за подобряване на инфраструктурата, както и Юридически лица с нестопанска цел за дейности, свързани със социалната и спортната инфраструктура и културния живот

Предприемаческата активност на територията не липсва, но в момента, предвид променящата се ситуация в региона, в страната и в света има остра нужда от генериране на иновативни идеи и подходи с цел повишаване конкурентоспособността на МСП на територията и подобряване качеството на живот на населението. Затова СМР – Нова Загора предвижда през първите 2 години концентрирани и разнообразни обучения и семинари, които ще подпомогнат генерирането на иновативни идеи и подходи сред предприемачите и местните лидери. Повишаване на управленския капацитет, умения за

работа в екип и подобряване на езиковите и комуникативни способности на управленския екип се целят чрез нарочни и високоспециализирани обучения и тренинги. От друга страна, чрез редица целенасочени обучения, организирани от МИГ, ще се повиши капацитета на потенциалните бенефициенти да подготвят и управляват бъдещите си проекти в съответствие с правилника за управление на СМР и общите правила за работа по ПРСР.

Идентифицирани групи от заинтересовани лица на територията на МИГ
Идентифицирани са следните групи заинтересовани страни в контекста на тяхната роля и значимост в процеса на разработване на стратегията за ВОМР /в резултат на анализиранияте нужди и потенциал за развитие на територията/:

- Граждански и НПО сектор: местни жители, местни лидери, организации в областта на неправителствения сектор - с акцент върху тяхната роля при идентифицирането на нуждите и потенциала за развитие на територията;
- Бизнес сектор: представители на местния бизнес в контекста на тяхното значение при създаването на условия за разнообразяване на възможностите за заетост и повишаване квалификацията на работната сила;
- Публичен сектор: представители на местните администрации в ролята на основен фактор при разработването и изпълнението на стратегията за ВОМР.
- Потребности на уязвимите и малцинствени групи, при наличие на такива.
- Развитие на лидерство сред младите хора със специфични потребности и младите хора от малцинствени групи;
- Насърчаване на гражданската инициатива сред младите хора със специфични потребности и младите хора от малцинствени групи;
- Популяризиране на проблемите на младите хора със специфични потребности и младите хора от малцинствени групи сред останалите младежи;
- Възпитаване на толерантност към проблемите на младите хора със специфични потребности и младите хора от малцинствени групи;
- Включване на младите хора със специфични потребности и младите хора от малцинствени групи в обществено-политическия живот;
- Възпитаване на обществото към отговорна грижа към децата и младежите със специфични потребности; Насърчаване на развитието и прилагането на иновативни методи за работа с млади хора със специфични потребности и млади хора от малцинствени групи и измерване на тяхната ефективност.

Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията.

В резултат на разработения анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията и на анализиранияте силни и слаби страни, възможности и заплахи стратегията дефинира следните цели за развитие на МИГ – Нова Загора до 2020 г.:

- ⇒ **Цел 1:** Повишаване на иновативността и конкурентоспособността на икономиката и оползотворяване на потенциала за развитие на модерно и екологично земеделско производство;
- ⇒ **Цел 2:** Реализиране на икономически растеж, основан на потенциала за развитие на различни традиционни и алтернативни видове туризъм на територията на МИГ;
- ⇒ **Цел 3:** Подобряване на качеството на живот на местните жители и разнообразяване на възможностите за трудова заетост.

Дефинираните три цели за развитие следва да се реализират посредством изпълнението на следните **три приоритета за развитие** /определен по един приоритет към всяка от целите/:

- ⇒ **Приоритет 1.1.** Интелигентен растеж на икономиката, подобряване на капацитета за растеж на МСП, развитие на конкурентоспособно земеделие;
- ⇒ **Приоритет 2.1.** Оползотворяване потенциала за развитие на различни екологосъобразни видове туризъм;
- ⇒ **Приоритет 3.1.** Повишаване на качеството на живот, обновяване на селищата и развитие на инфраструктурите, стимулиране на устойчивата и качествена заетост.

Постигането на целите на СМР е обвързано с постигането на **следните специфични цели:**

- ⇒ Подпомагане модернизиранията на производството и въвеждането на иновации в земеделските стопанства на територията;
- ⇒ Подобряване на ефективността и конкурентоспособността на предприятията в хранително-переработвателната промишленост;
- ⇒ Насърчаване на диверсификацията на местната икономика чрез подпомагане на
 - ⇒ новосъздадени и съществуващи неземеделски микропредприятия;
 - ⇒ Опазване и възстановяване на местното природно и културно наследство;
 - ⇒ Подобряване на достъпа на населението до социални услуги и услуги, свързани със свободното време и отдиха;
 - ⇒ Подобряване на облика на населените места на територията;
 - ⇒ Насърчаване на развитието на МИГ и повишаване информираността,

уменията и активността на местните хора за участие в процеса на прилагане на Стратегията.

ЦЕЛ 1	ЦЕЛ 2	ЦЕЛ 3
ПОВИШАВАНЕ НА ИНОВАТИВНОСТТА И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ИКОНОМИКАТА И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА РАЗВИТИЕ НА МОДЕРНО И ЕКОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛСКО ПРОИЗВОДСТВО	РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, ОСНОВАН НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЗЛИЧНИ ТРАДИЦИОННИ И АЛТЕРНАТИВНИ ВИДОВЕ ТУРИЗЪМ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ	ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА МЕСТНИТЕ ЖИТЕЛИ И РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ТРУДОВА ЗАЕТОСТ
Приоритет 1.1. Интелигентен растеж на икономиката, подобряване на капацитета за растеж на МСП, развитие на конкурентоспособно земеделие	Приоритет 2.1. Оползотворяване потенциала за развитие на различни екологосъобразни видове туризъм	Приоритет 3.1. Повишаване на качеството на живот, обновяване на селищата и развитие на инфраструктурите, стимулиране на устойчивата и качествена заетост
Специфична цел 1.1.1. Повишаване на квалификацията и професионалните умения на земеделските производители и подобряване на възможностите за реализация и заетост в земеделието	Специфична цел 2.1.1. Развитие на устойчив туризъм - разнообразяване на предлаганите туристически продукти/услуги и подобряване състоянието на туристическата инфраструктура	Специфична цел 3.1.1. Подобряване параметрите на различните видове инфраструктура и подобряване на достъпа на хората до публични услуги с висока обществена значимост

Специфична цел 1.1.2.

Създаване на условия за повишаване на добавената стойност на земеделските продукти и насърчаване на биологичното земеделско производство

Специфична цел 3.1.1.

Подобряване параметрите на различните видове инфраструктура и подобряване на достъпа на хората до публични услуги с висока обществена значимост

Специфична цел 1.1.3.

Създаване на условия за технологично развитие на икономиката и за повишаване конкурентоспособността на МСП

Одобрени подмерки в Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ-Нова Загора.

Мярка 4.1. Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства

Цели: Подобряване ефективността на земеделските стопанства в конкурентни за територията отрасли и развитие на селското стопанство с висока добавена стойност.

Обхват на дейностите: Допустими са само дейности на територията на МИГ Нова Загора, които водят до подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез:

1. Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материали и/или нематериални активи;
2. Насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти;
3. Повишаване на енергийната ефективност в земеделското стопанство;
4. Подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производството;
5. Подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти;
6. Осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти.

Допустими кандидати/получатели: Земеделски стопани, отговарящи на следните условия:

1. Да са регистрирани като земеделски стопани съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделски производители;
2. За физически лица – да са с постоянен адрес на територията на МИГ Нова Загора, за юридически лица – да са със седалище на територията на МИГ Нова Загора;
3. Минималния стандартен производствен обем на земеделското стопанство е не по – малко от левовата равностойност на 8 000 евро;
4. Юридическите лица трябва да са:
 - а) получили за предходната или текущата финансова година приход от земеделски дейности или участие и подпомагане по схема за единно плащане на площ, включително приход от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности, или приход от преработка на земеделска продукция или услуги, директно свързани със земеделски дейности, или получена публична финансова помощ;
 - б) регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или създадени по Закона за Селскостопанската академия.
 - в) признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти или такива, одобрени за финансовата помощ по мярка 9 „Учредяване на групи и организации на производители” от ПРСР 2014 – 2020 г.

Допустими дейности и разходи:

1. строителство или обновяване на сгради и на друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда;
2. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за опазване компонентите на околната среда, получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството и подобряване на енергийната ефективност, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция;
3. създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед, други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;
4. разходи за достигане съответствие с нововъведените стандарти на ЕС за

- прилагане на подмярка 4.1, включително чрез финансов лизинг;
5. закупуване на: съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг;
 6. разходи за достигане на съответствие със съществуващи стандарти на ЕС – за млади земеделски стопани, получаващи финансова помощ по подмярка 6;
 7. закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения на територията на МИГ Нова Загора;
 8. закупуване на сгради, помещения и друга недвижима собственост, необходими за изпълнение на проекта, предназначени за земеделските производствени дейности на територията на МИГ Нова Загора;
 9. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, като например: камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукцията, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици;
 10. разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти, свързани с въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация;
 11. закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;
 12. за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
 13. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 – 12.

Допустимите разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и управлението на проекта не могат да превишават:

1. едно на сто от допустимите разходи – за проекти с инвестиции само за земеделска

техника и/или разходи по ал. 1, т. 10 – 12;

2. пет на сто от допустимите разходи по ал. 1, т. 1 – 12 – за проекти с включени инвестиции за създаване на трайни насаждения и/или строително-монтажни дейности и/или оборудване и/или машини.

Разходите за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, не могат да надхвърлят 10 на сто от общия размер на допустимите разходи по т. 1 – 6 и т. 9 – 12. Разходите по т. 13 са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2014 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Дейностите и разходите по проекта, с изключение на разходите по т. 13, са допустими, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане.

Финансови параметри:

- Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 7 500 евро (14 668,73 лева);
- Максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 160 000 евро (312 932,80 лева);
- Максималния размер на безвъзмездната финансова помощ на проект по Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Нова Загора не може да надвишава левовата равностойност на **50 000 евро**.
- Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

По мярка 4.1 е предвиден **„гарантиран бюджет за малки проекти”** в размер на 20% от общия бюджет на мярката. Целта на гарантирания бюджет за малки проекти е да се осигури възможност за по-лесен достъп до финансиране на стартиращите и микро предприятия и по-малки земеделски стопанства, които в противен случай биха били затруднени да се конкурират с по-големите потенциални бенефициенти.

Малки проекти в този смисъл са проекти, отговарящи на всички изисквания и условия за допустимост, но са със следните финансови параметри:

- Минимален размер на общите допустими разходи за проект в левовата равностойност на 7 500 евро (14 668,73 лева);
- Максимален размер на общите допустими разходи за проект в левовата равностойност на 30 000 евро (58 674,90 лева);
- Максималния размер на безвъзмездната финансова помощ на проект по Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Нова Загора не може да надвишава левовата равностойност на **15 000 евро (29 337,45 лева)**. В

случай, че до края на 2019 г. гарантирания бюджет за малки проекти не бъде усвоен, той се прехвърля към общия бюджет на мярката.

Интензитет на финансовата помощ: Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер **50 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

➤ **Размерът на финансовата помощ се увеличава с 10 на сто за:**

1. проекти, представени от млади земеделски стопани;
2. интегрирани проекти, включително и такива, свързани със сливания на организации на производителите;
3. проекти, които се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони;
4. проекти за колективни инвестиции, представени от юридически лица, включващи от 6 до 10 земеделски стопани.

➤ **Размерът на финансовата помощ се увеличава с 15 на сто за:**

1. инвестиции, изцяло свързани с изпълнявани от кандидата ангажименти по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014 – 2020 г. или сходни ангажименти по мярка 214 „Агроекологични плащания“, направление „Биологично земеделие“ от ПРСР 2007 – 2013 г.
2. кандидати, които са заявили подпомагане по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014 – 2020 г. към датата на кандидатстване и към момента на подаване на заявка за плащане са одобрени и изпълняват ангажимент по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.

➤ **Размерът на финансовата помощ се увеличава с 20 на сто за:**

1. проекти за колективни инвестиции, представени от юридически лица, включващи над 10 земеделски стопани и/или групи/организации на производители.

➤ **Максималният размер на финансовата помощ за проект, подаден от кандидат земеделски стопанин и/или група/организация на производители и/или юридическо лице включващо от 6 до 10 члена, е не повече от 70 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

➤ **Максималният размер на финансовата помощ за проект, подаден от юридическо лице включващо над 10 члена, е не повече от 90 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

➤ **Максимално комбинирано подпомагане – 60 %** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

➤ Допустими са авансови плащания в размер до 50 % от одобрената финансова помощ.

Подборът на проекти се извършва по реда на глава IV раздел 1 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г.

Критерии за избор на проекти	Точки
1. Кандидатът е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 не навършени години, към датата на кандидатстване.	20
2. Иновативност - въвеждане на нови за територията практика, и/или услуга и/или продукт в предприятието: - над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието - 15 точки - над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието - 20 точки	20
3. Дейностите по проекта са в областта на зеленчукопроизводството и/или трайните насаждения и/или животновъдството - сектори говедовъдство, овцевъдство - над 30 % от инвестициите са в посочените сектори - 10 точки - над 50 % от инвестициите са в посочените сектори - 15 точки - над 70 % от инвестициите са в посочените сектори - 20 точки	20
4. Проектът създава нови работни места - от 1 до 3 работни места - 5 точки - над 3 работни места - 10 точки	10
5. Минимум 10 % от допустимите инвестиционни разходи са за подобряване на енергийната ефективност на предприятието	10
6. Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	10
7. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда	5

- над 30 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 3 точки - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 5 точки	
8. Проектът предвижда използването на местни доставчици на стоки и/или услуги	5
ОБЩО	100

Подмярка 4.2. Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти” от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.) има за цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятия от хранително-преработвателната промишленост чрез:

1. по-добро използване на факторите за производство;
2. въвеждане на нови продукти, процеси и технологии, включително къси вериги на доставка;
3. подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост;
4. постигане на съответствие със стандартите на Европейския съюз (ЕС);
5. подобряване опазването на околната среда.

1. Кой може да кандидатства по подмярка 4.2?

За подпомагане могат да кандидатстват лица, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане са:

1. земеделски стопани;
2. признати групи или организации на производители или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9. „Учредяване на групи и организации на производители” от ПРСР 2014 - 2020 г.;

3. еднолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите по т. 1 и 2;

Кандидатите по т. 1, 2 и 3 трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

2. За какво може да се кандидатства по подмярка 4.2?

Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции, свързани с:

1. изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга, включително такива, използвани за опазване компонентите на околната среда;

2. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, в т.ч. за:

а) преработка, пакетиране, включително охлаждане, замразяване, сушене, съхраняване и др. на суровините или продукцията;

б) производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси;

в) опазване компонентите на околната среда;

г) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието, включително чрез преработка на растителна и животинска първична и вторична биомаса;

д) подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;

3. закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за производствени дейности;

4. закупуване на сгради, помещения и други недвижими имоти, необходими за изпълнение на проекта, предназначени за производствени дейности на територията на селски район съгласно приложение № 3 от Наредба №20 от 27.10.2015 г.;

5. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произвеждани от предприятието;

6. изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на

предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;

7. материални инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Съюза съгласно приложение № 8 от Наредба №20 от 27.10.2015 г., включително чрез финансов лизинг;

8. разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти за системи за управление, разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията само когато тези разходи са част от общ проект на кандидата;

9. закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

10. за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

11. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 - 10.

Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции в следните избрани производствени сектори, свързани с преработката/маркетинга на селскостопански продукти:

1. мляко и млечни продукти, включително яйца от птици, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи мляко и млечни продукти;

2. месо и месни продукти;

3. плодове и зеленчуци, включително гъби;

4. пчелен мед и пчелни продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти;

5. зърнени, мелничарски и нишестени продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на хляб и тестени изделия;

6. растителни и животински масла и мазнини с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на маслиново масло;

7. технически и медицински култури, включително маслодайна роза, билки и памук, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на тютюн и тютюневи изделия, захар и сладкарски изделия;

8. готови храни за селскостопански животни (фуражи);

9. гроздова мъст, вино и оцет.

Недопустимите за подпомагане дейности, които са:

1. включени в оперативните програми на кандидати - организации на производители на плодове и зеленчуци съгласно Наредба № 11 от 2007 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на плодове и зеленчуци и на техните асоциации и за условията и реда за одобряване и изменение на одобрените оперативни програми (обн., ДВ, бр. 42 от 2007 г.);

2. допустими за подпомагане по чл. 1 от Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за предоставяне на финансова помощ по Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2014 - 2018 г. (обн., ДВ, бр. 34 от 2014 г.; изм., бр. 60 и 89 от 2014 г.) за производството на лозаро-винарски продукти по приложение № 1 от Закона за виното и спиртните напитки;

3. свързани с производството и съхранението на маслиново масло и трапезни маслини;

4. подпомагани по чл. 6 от Регламент (ЕО) № 1952/2005 на Съвета от 23 ноември 2005 г. относно общата организация на пазара на хмел и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1696/71, (ЕИО) № 1037/72, (ЕИО) № 879/73 и (ЕИО) 1981/82 (ОВ L 314, 30 ноември 2005 г.);

свързани с преработка и/или маркетинг на риба и рибни продукти.

Цел: Модернизиране технологичната база и внедряване на иновации в специфични за територията предприятия от ХВП. Създаване на възможности за добавяне на стойност към земеделската продукция.

Обхват на дейностите: Допустими са само дейности на територията на МИГ Нова Загора и са за:

1. внедряване на нови и/или модернизиране на наличните мощности и подобряване на използването им, и/или

2. внедряване на нови продукти, процеси и технологии, и/или

3. намаляване на себестойността на произвежданата продукция, и/или

4. постигане на съответствие с нововъведени стандарти на ЕС, и/или

5. подобряване на сътрудничеството с производителите на суровини, и/или

6. опазване на околната среда, включително намаляване на вредните емисии и отпадъци, и/или

7. подобряване на енергийната ефективност в предприятията, и/или

8. подобряване на безопасността и хигиенните условия на производство и труд, и/или

9. подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост, и/или

10. подобряване на възможностите за производство на биологични храни чрез преработка на първични земеделски биологични продукти.

Допустими кандидати:

1. земеделски стопани;
2. признати групи или организации на производители или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9. „Учредяване на групи и организации на производители” от ПРСР 2014 - 2020 г.;
3. еднолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите по т. 1 и 2;

Кандидатите по т. 2 и 3 трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ Нова Загора.

Допустими разходи: съгласно чл. 30 на Наредба №20/27.10.2015 г. за прилагане на подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”

1. изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга, включително такива, използвани за опазване компонентите на околната среда;
2. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, в т.ч. за:
 - а) преработка, пакетиране, включително охлаждане, замразяване, сушене, съхраняване и др. на суровините или продукцията;
 - б) производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси;
 - в) опазване компонентите на околната среда;
 - г) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието, включително чрез преработка на растителна и животинска първична и вторична биомаса; д) подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;
3. закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за производствени дейности;

4. закупуване на сгради, помещения и други недвижими имоти, необходими за изпълнение на проекта, предназначени за производствени дейности на територията на селски район съгласно приложение № 3;
5. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произвеждани от предприятието;
6. изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;
7. материални инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Съюза съгласно приложение № 8, включително чрез финансов лизинг;
8. разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти за системи за управление, разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията само когато тези разходи са част от общ проект на кандидата;
9. закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;
10. за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
11. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 - 10.

Допустимите разходи по т. 11 не може да превишават следните стойности:

1. за консултантски услуги, свързани с подготовката и управлението на проекта, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 5 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10, но не повече от левовата равностойност на 5 000 евро;
2. разходите за изготвяне на технически и работен проект в случаите на строително-монтажни дейности, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 2,25 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10;
3. разходите за изготвяне на технологичен проект, когато не е включен в разходите по т. 2, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 2,25 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10;

4. разходите за строителен надзор като част от разходите по т. 11 не могат да превишават едно на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10;

5. разходите за предпроектни проучвания, правни услуги и хонорари за архитекти и инженери, извън тези по т. 1, 2, 3 и 4, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 1,5 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10.

Разходите за закупуване на земя, сгради и други недвижими имоти по т. 3 и 4 не могат да надхвърлят 10 на сто от общия размер на допустимите разходи по т. 1 и 2 и т. 5 - 10.

Разходите по т. 11 са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2014 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.

Дейностите и разходите по проекта, с изключение на разходите по т. 11, са допустими, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.

Разходите за закупуване на земя, сгради и други недвижими имоти - недвижима собственост, са допустими за финансиране до размера на данъчната им оценка, валидна към датата на подаване на заявлението за подпомагане. В случай че към датата на придобиването данъчната оценка е с по-ниска стойност, допустими за финансиране са разходи до този размер.

Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за междинно или окончателно плащане за същия актив.

Финансови параметри:

- Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 10 000 евро (19 558,30 лева);
- Максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 160 000 евро (312 932,80 лева);
- Максималния размер на безвъзмездната финансова помощ на проект по Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Нова Загора не може да надвишава левовата равностойност на **50 000 евро (97 791,50 лева)**.

Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

По мярка 4.2 е предвиден **„гарантиран бюджет за малки проекти”** в размер на 20% от общия бюджет на мярката. Целта на гарантирания бюджет за малки проекти е да се осигури възможност за по-лесен достъп до финансиране на стартиращите и микро предприятия и по-малки земеделски стопанства, които в

противен случай биха били затруднени да се конкурират с по-големите потенциални бенефициенти.

Малки проекти в този смисъл са проекти, отговарящи на всички изисквания и условия за допустимост, но са със следните финансови параметри:

- Минимален размер на общите допустими разходи за проект в левовата равностойност на 7 500 евро (14 668,72 лева);
- Максимален размер на общите допустими разходи за проект в левовата равностойност на 30 000 евро (58 674,90 лева);
- Максималния размер на безвъзмездната финансова помощ на проект по Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Нова Загора не може да надвишава левовата равностойност на **15 000 евро (29 337,45 лева)**. В случай, че до края на 2019 г. гарантирания бюджет за малки проекти не бъде усвоен, той се прехвърля към общия бюджет на мярката.

Интензитет на финансовата помощ: Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер **50 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, представени от **микро, малки или средни предприятия**, а за проекти, представени от **големи предприятия**, финансовата помощ е в размер на **40 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Допустими са авансови плащания в размер до 50 % от одобрената финансова помощ.

Подборът на проекти се извършва по реда на глава IV раздел 1 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г.

Критерии за избор на проекти	Точки
1. Предприятието е класифицирано като микро, съгласно препоръка на ЕС 2003/361/ЕС	20
2. Иновативност - въвеждане на нови за територията практика, и/или услуга и/или продукт в предприятието: - над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието - 15 точки - над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието - 20 точки	20
3. Проекти насърчаващи интеграцията на земеделските стопани	10

Предприятието на кандидата предвижда в бизнес плана преработката на минимум 65 % собствени или на членовете на групата/организацията на производителите или на предприятието суровини (земяделски продукти)	
4. Проектът създава нови работни места - от 1 до 3 работни места - 5 точки - над 3 работни места - 10 точки	10
5. Минимум 10 % от допустимите инвестиционни разходи са за подобряване на енергийната ефективност на предприятието	10
6. Проектът включва преработка и производство на биологични продукти	10
7. Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	5
8. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда - над 30 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 3 точки - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 5 точки	5
9. Проектът предвижда използването на местни доставчици на стоки и/или услуги	5
10. Проектът предлага уникални производства или услуги, които са знакови за идентичността на територията	5
ОБЩО	100

Подмярка 6.4. Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности

Операция 6.4.1. Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности

Подпомагането на инвестициите в неземеделски дейности е от съществено значение за развитието на конкурентоспособността на селските райони.

Насърчаването на инвестиционните дейности ще подпомогне създаването на заетост и ще ускори диверсификацията на неземеделските дейности.

Подмярката ще подпомогне развитието на технологиите в областта на „зелената икономика“, включително на енергия от ВЕИ за собствено потребление.

Чрез финансовата подкрепа ще се подпомогне усвояването на потенциала за развитие на туризъм, съчетаващ природни и културни ценности

1. Кой може да кандидатства по подмярка 6.4.1?

За подпомагане могат да кандидатстват лица, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане са:

Земеделски стопани или микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията, както и физически лица, регистрирани по Закона за занаятите, които трябва да имат седалище/клон или съответно постоянен адрес за физическите лица на територията на селски район

2. За какво може да се кандидатства по подмярка 6.4.1?

Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции, свързани с:

- Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);
- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;

Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности

3. За какво не може да се кандидатства по подмярка 6.4.1?

Не се финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултата от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз.

Не се предоставя финансова помощ за хазарт, финансови услуги, голф, сектори и дейности, определени за недопустими в Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за продажба.

Не се предоставя финансова помощ за изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги в курортни комплекси и

населени места по черноморското крайбрежие и в планинските курорти с развит масов туризъм. Населените места с развит масов туризъм и курортните комплекси са посочени в Приложение № 16.

Цел: Постигане на икономическо развитие на територията на МИГ Нова Загора и създаване на нови работни места. Създаване на нови работни места и намаляване на бедността чрез разнообразяване на местната икономика с производства с висока добавена стойност и иновативност.

Обхват на дейностите: Допустими са само дейности на територията на МИГ Нова Загора и са за:

- Развитие на Интегриран туризъм (изграждане, обновяване на туристически обекти, предлагащи интегрирани туристически услуги);
- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори;
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Развитие на занаяти и други неземеделски дейности.

Допустими кандидати: Земеделски стопани или микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията, както и физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

Стопанството на кандидати, земеделски стопани трябва да има стандартен производствен обем над 8 000 евро.

Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ Нова Загора.

Допустими разходи:

- изграждане, придобиване или подобренията на недвижимо имущество;
- закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите;
- общи разходи, свързани с разходите за точка „1“ и „2“, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост;
- нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

Разходите по т. „3” не могат да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. „1“, „2“ и „4“.

Не са допустими за подпомагане текущи разходи.

Разходите са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на общите разходи.

Допустими са авансови плащания в размер до 50 % от одобрената финансова помощ.

Финансови параметри:

- Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 7 500 евро (14 668,72 лева);
- Максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 100 000 евро (195 583,00 лева);
- Максималния размер на безвъзмездната финансова помощ на проект по Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Нова Загора не може да надвишава левовата равностойност на **50 000 евро (97 791,50 лева)**.

Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

По мярка 6.4.1 е предвиден **„гарантиран бюджет за малки проекти”** в размер на 20% от общия бюджет на мярката. Целта на гарантирания бюджет за малки проекти е да се осигури възможност за по-лесен достъп до финансиране на стартиращите и микро предприятия и по-малки земеделски стопанства, които в противен случай биха били затруднени да се конкурират с по-големите потенциални бенефициенти.

Малки проекти в този смисъл са проекти, отговарящи на всички изисквания и условия за допустимост, но са със следните финансови параметри:

- Минимален размер на общите допустими разходи за проект в левовата равностойност на 7 500 евро (14 668,72 лева);
- Максимален размер на общите допустими разходи за проект в левовата равностойност на 30 000 евро (58 674,90 лева);
- Максималния размер на безвъзмездната финансова помощ на проект по Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Нова Загора не може да надвишава левовата равностойност на **15 000 евро (29 337,45 лева)**. В случай, че до края на 2019 г. гарантирания бюджет за малки проекти не бъде

усвоен, той се прехвърля към общия бюджет на мярката.

Интензитет на финансовата помощ: Финансовата помощ за одобрени проекти не може да надвишава 75 на сто от общите допустими разходи и при спазване на правилата за „минимална помощ” при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз за помощта de minimis.

Подборът на проекти се извършва по реда на глава IV раздел 1 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г.

Критерии за избор на проекти	Точки
1. Иновативност - въвеждане на нови за територията практика, и/или услуга и/или продукт в предприятието: - над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието - 15 точки - над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието - 20 точки	20
2. Проекти за производствени дейности	15
3. Проекти в сферата на услугите	10
4. Проекти за развитие на ИНТЕГРИРАН селски туризъм	10
5. Проекти, представени от физически лица (земеделски стопани и/или ЕТ) на възраст до 40 години, включително	10
6. Проектът създава нови работни места - от 1 до 3 работни места - 5 точки - над 3 работни места - 10 точки	10
7. Проекти, подадени от кандидати притежаващи опит и/или образование в сектора, за който кандидатстват	5
8. Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	5
9. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда - над 30 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 3 точки - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 5 точки	5
10. Проектът предвижда използването на местни доставчици на стоки и/или услуги	5
11. Проектът предлага уникални производства или услуги, които са знакови за идентичността на територията	5

Подмярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на

всички видове малка по мащаби инфраструктура

Предоставя се безвъзмездна финансова помощ за следните допустими за подпомагане дейности по подмярката:

- Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях;
- Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони; инвестиции за доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони;
- Изграждане и/или обновяване на площи, за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства;
- Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони.

Бенефициенти:

- Общини в селските райони за всички допустими дейности по подмярката с изключение на дейности, свързани с доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони;
- Юридически лица с нестопанска цел за дейности, свързани със социалната и

спортната инфраструктура и културния живот;

- Читалища за дейности свързани с културния живот;
- ВиК оператори за дейности, свързани с изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони и дейности, свързани с доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони.

Цел: Подобряване на основните услуги за населението и инфраструктурата на територията на МИГ Нова Загора. Осигуряване на адекватни условия за живот и заетост – изграждане на съпътстваща спортна, социална, културна и техническа инфраструктура.

Обхват на дейностите: Допустими са само дейности на територията на МИГ Нова Загора и са за:

1. Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях;
2. Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони; инвестиции за доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони;
3. Изграждане и/или обновяване на площи, за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности;
4. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, вкл. транспортни средства;
5. Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност;
6. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура;
7. Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства;
8. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска

образователна инфраструктура с местно значение.

Допустими кандидати:

1. Общината на територията на МИГ Нова Загора за всички допустими дейности по подмярката с изключение на дейности, свързани с доизграждане, без ново строителство на канализационна мрежа /в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води/ в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони;
2. Юридически лица с нестопанска цел за дейности свързани със социалната и спортната инфраструктура и културния живот;
3. Читалища за дейности свързани с културния живот;
4. ВиК оператори за дейности, свързани с изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони и дейности, свързани с доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони.

Допустимите кандидати трябва да са със седалище на територията на МИГ Нова Загора.

Допустими разходи:

1. За строителство, реконструкция, рехабилитация, изграждане, обновяване, ремонт и/или реставрация на сгради и/или помещения и/или друга недвижима собственост, съгласно допустимите за подпомагане дейности;
2. Закупуване на нови транспортни средства, оборудване и обзавеждане до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг, съгласно допустимите за подпомагане дейности;
3. Придобиване на компютърен софтуер, патентни и авторски права, лицензи, регистрация на търговски марки до пазарната им стойност;
4. Разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т.1, 2, и 3.

Допустими са авансови плащания в размер до 50 на сто от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи. За проекти, по които бенефициентите са възложители по ЗОП, авансовото плащане е допустимо както следва:

- до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на

ЗОП процедура за избор на изпълнител/и;

- разлика до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Финансови параметри:

- Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 5 000 евро (9 779,15 лева);
- Максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 200 000 евро (391 166,00 лева);

Интензитет на финансовата помощ:

Финансовата помощ ще бъде предоставяна в съответствие с Насоките на ЕС за държавната помощ в сектора на селското и горско стопанство и в селските райони за периода 2014-2020 г. За общини, ЮЛНЦ и читалища се предвижда 100% финансиране в случай, че не е налично генериране на приходи. Когато се установи потенциал за генериране на приходи, размерът на финансиране се определя въз основа на анализ разходи и ползи. В случаите, когато размерът на допустимите разходи по инвестициите е в размер до 50 000 евро за един обект, който е с установен потенциал за генериране на приходи се предвижда финансиране в размер на 100%. За ВиК операторите размерът на финансирането се определя въз основа на одобрен индивидуален анализ (ползи-разходи) за съответния регион.

Максималният общ размер на финансовата помощ за читалища и ЮЛНЦ, получена по мярката за един кандидат за периода на прилагане на Стратегията за ВОМР не може да надвишава левовата равностойност на 100 000 евро (195 583,00 лева).

Подборът на проекти се извършва по реда на глава IV раздел 1 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г.

Критерии за избор на проекти	Точки
1. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие - до 100 души - 5 точки - от 101 до 200 души - 10 точки	50

- от 201 до 500 души - 20 точки - от 501 до 1000 души - 30 точки - от 1001 до 2000 души - 40 точки - над 2000 души - 50 точки	
2. Проектът предлага нови инициативи за повишаване на качеството на живот в района	10
3. Интервенцията по проекта са за обект от голяма културна и обществена значимост за територията	10
4. Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за същата дейност по други програми	10
5. Дейностите по проекта са за развитие/ предоставяне на услуги и изграждане на достъпна инфраструктура на учзвими групи от населението	10
6. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда - над 30 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 3 точки - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 5 точки	5
7. Проектът ще създаде работни места при изпълнение на допустимите дейности (ще бъде наемана местна работна ръка)	5
ОБЩО	100

Подмярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура

Предоставя се безвъзмездна финансова помощ за следните допустими за подпомагане дейности по подмярката:

- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на туристически информационни центрове;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на центрoвете за изкуство и занаяти с туристическа цел;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристически атракции, които са свързани с местното природно, културно и/или историческо наследство и предоставящи услуги с познавателна или образователна цел;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за

туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки).

Дейностите трябва да се изпълняват на територията на селските райони на Република България; да отговарят на дефиницията за дребна по мащаби инфраструктура; дейности да се изпълняват в съответствие с общинския план за развитие на съответната община, а ако съществува стратегия за местно развитие, да са съгласувани и с нея; предвидените дейности да се изпълняват в съответствие с програмата за развитие на туризма на територията на общината; да нямат отрицателно въздействие върху околната среда по смисъла на ЗООС.

Не са допустими за подпомагане по подмярката дейности свързани с опазването, популяризирането и развитието на културното наследство на обекти от национално и световно значение.

Финансовата помощ по подмярката за един кандидат не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за един обект и 1 000 000 за периода на прилагане на ПРСР.

Бенефициенти:

- Общини в селските райони;
- Юридически лица с нестопанска цел.

Цел: Развитие на туризма и туристическите ресурси на територията на МИГ Нова Загора. Интегрирано и устойчиво развитие чрез ефективно използване на ресурсите на територията – природни, исторически и културни.

Обхват на дейностите: Допустими са само дейности на територията на МИГ Нова Загора и са за:

1. Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на туристически информационни центрове;
2. Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;
3. Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на централите за изкуство и занаяти с туристическа цел;
4. Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристически атракции, които са свързани с местното природно, културно и/или историческо наследство и предоставящи услуги с познавателна или образователна цел;
5. Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за

туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки).

Допустими кандидати:

1. Общината на територията на МИГ Нова Загора;
2. Юридически лица с нестопанска цел със седалище на територията на МИГ, включително МИГ Нова Загора.

Допустими разходи:

1. Изграждане, вкл. отпускане на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;
2. Закупуване или вземане на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;
3. Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;
4. Следните нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

Разходите по т. „3“ не трябва да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. „1“, „2“ и „4“.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи. За проекти, по които бенефициентите са възложители по ЗОП, авансовото плащане е допустимо както следва:

- до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и;
- разлика до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Финансови параметри:

- Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 5 000 евро (9 779,15 лева);
- Максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 150 000 евро (293 374,50 лева);

Интензитет на финансовата помощ:

Финансовата помощ е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията не генерират нетни приходи. В случаите, когато размерът на допустимите разходи по инвестициите е в размер до 50 000 евро за един обект, който е с установен потенциал за генериране на приходи се предвижда финансиране в размер на 100%.

Когато се установи потенциал за генериране на приходи, размерът на финансиране се определя въз основа на анализ „разходи – ползи”.

Максималният общ размер на финансовата помощ получена по мярката за един кандидат за периода на прилагане на Стратегията за BOMP не може да надвишава левовата равностойност на 100 000 евро за ЮЛНЦ.

Подборът на проекти се извършва по реда на глава IV раздел 1 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г.

Критерии за избор на проекти	Точки
1. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие - до 100 души - 5 точки - от 101 до 200 души - 10 точки - от 201 до 500 души - 20 точки - от 501 до 1000 души - 30 точки - от 1001 до 2000 души - 40 точки - над 2000 души - 50 точки	50
2. Проекти, осигуряващи интегрирано развитие на туризма на територията на МИГ Нова Загора	10
3. Проекти, които отговарят на приоритетите на Общинските програми за развитие на туризма, приети от Общинските съвети	10
4. Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция/обект	10
5. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда - над 30 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 3 точки - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности опазващи околната среда - 5 точки	10
6. Проектът ще създаде работни места при изпълнение на допустимите дейности (ще бъде наемана местна работна ръка)	10
ОБЩО	100

Финансов план

Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%
	Мерки, финансирани от ПРСР 2014 - 2020 г. (ЕЗФРСР)	3 732 745	100
4.1	Инвестиции в земеделски стопанства	1 061 060	28,42
4.2	Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти	139 965	3,75
6.4	Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности	279 925	7,50
7.2	Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура	2 149 985	57,60
7.5	Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	101 810	2,73
	Мерки, които не са част от ПРСР 2014 - 2020 г. , но са включени в Регламент (ЕС) № 1305/2013 (финансирани от ЕЗФРСР)		
	...		
	Мерки, извън обхвата на мерките от Регламент		

	(ЕС) № 1305/2013, но съответстващи на целите на регламента (финансирани от ЕЗФРСР)		
	...		
	Мерки, финансирани от ОПОС (ЕФРР)		
	...		
	Мерки, финансирани от ОПНОИР (ЕСФ)		
	...		
	Мерки, финансирани от ОПРЧР (ЕСФ)		
	...		
	Мерки, финансирани от ОПИК (ЕФРР)		
	...		
	Мерки, финансирани от ПМДР (ЕФМДР)		
	...		
	ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР:		100 %
	Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие (25 на сто от общите публични разходи от ЕЗФРСР, включващи разходите по подмярка 19.2 и подмярка 19.4)	1 091 880, 60	22,63

Съставянето на бюджета и разпределението на средствата по мерки отразява разбирането на МИГ - Нова Загора за подходите при управлението, както на организацията, така и на самата стратегия.

Разпределението на бюджета по мерки е резултат от събрана и обобщена информация от изработените и попълнени над 500 броя въпросници, както и многобройни обсъждания с участието на реалните бенефициенти, които се очаква да са изпълнители на мерките по стратегията.

Колкото до разпределението по години, се позоваваме на вече представени виждания:

- Всички покани ще обхващат всички мерки от стратегията до изчерпване на ресурса по всяка от мерките. Поканите ще са с определени бюджети, за да се даде възможност повече бенефициенти да се подготвят за следващи покани.
- Първата година още през първите месеци да се обяви първа пилотна покана по всички предвидени в стратегията мерки;
- Същата година да се обяви и втора покана, с което да се осигури възможност за договаряне на по-голям ресурс от Стратегията още през първата година;
- Публикуването на следващите покани ще се съобрази с текущата оценка на изпълнението на вече договорените проекти ;
- Задълбочен анализ на процеса и успешността на договарянето и изпълнението на проектите през първата година с оглед определяне на точното време за обявяване на третата покана през второто тримесечие на втората година с оглед договарянето да се извърши през третото тримесечие. Така още през втората година ще има възможност да се направи анализ и да се планират действия, които да осигурят максимално ефективно усвояване на ресурсите през третата година.
- Предвижда се и това се залага в задачите на експертния екип на МИГ да се поддържа активна комуникация с потенциалните кандидати с проекти, за да се идентифицират навреме затрудненията и проблемите и да се подпомага тяхното решаване и преодоляване.

Средствата по мярка 19.4. ще бъдат разпределени по години неравномерно за да отрази реалните потребности. През първата година практически ще се закупи цялото допълнително необходимо оборудване, включително автомобил. Отново през първата година ще е необходимо привличането на значим екип от външни

експерти, които да подпомогнат разработването на документите за прилагане на всички мерки по Стратегията – наръчници, формуляри, методики за оценка, за мониторинг и т.н.

През следващите години тези разходи ще са сравнително равномерно разпределени. В бюджета са отразени средствата общо за целия период на действие на Стратегията. Планирането и заявяването им ще става в съответствие със съответните нормативни разпоредби.

Индикатори за мониторинг и оценка.

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, подпомогнати от СМР	Брой	38	Договори за финансиране; Регистър на бенефициентите; Доклади за напредък
	Брой бенефициенти, подпомогнати от СМР	Брой	30	Договори за финансиране; Регистър на бенефициентите; Доклади за напредък
	Размер на финансирането по СМР	Лева	3 732 745,00	Договори; Одобрени искания за плащане; Банкови извлечения
	Брой проведени обучения на екипа, ангажиран в прилагането на стратегията за местно развитие	Брой	22	Сертификати/удостоверения, разходни счетоводни документи; Договори; Годишен доклад за напредък

	Брой проведени обучения за местни лидери	Брой	30	Сертификати/удостоверения, разходни счетоводни документи; Договори; Годишен доклад за напредък
	Брой предоставени информационни и консултантски услуги	Брой	550	База данни на МИГ; Договори; счетоводни документи; Протоколи от срещи
Резултат	Създадени нови работни места	Брой	60	Трудови и/или граждански договори; Ведомости за заплати; Протоколи за мониторинг
	Брой обучени хора , ангажирани с прилагането на СМР	Брой	15	Сертификати/удостоверения, разходни счетоводни документи; Договори; Годишен доклад за напредък; Ведомости; Присъствени списъци и Протоколи
	Брой обучени местни лидери	Брой	360	Сертификати/удостоверения, разходни счетоводни документи; Договори; Годишен доклад за напредък; Присъствени списъци и Протоколи
Въздействие	Брой подготвени и реализирани проекти на хора обучени по СМР на МИГ извън	Брой	10	Публикувана информация за проекти по фондове на ЕС от държавни

	финансовата подкрепа на СМР			институции, агенции и управляващи организации
	Привлечени външни жители и задържано население, чрез повишаване на качеството на живот на територията	Брой	11250	ГРАО, НСИ, База данни на МИГ

Предметът на поръчката е да се извърши Мониторинг на Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ - Нова Загора, който да идентифицира напредъка при изпълнението на стратегията и необходимостта от предприемане на необходимите мерки, които са важни за населението на община Нова Загора, която изцяло покрива територията на МИГ-Нова Загора.

Използваните методи са тези на системния и синтез анализ, сравнителния и статистическия метод, както следва:

- **Събиране на изходни данни, вкл.:** идентифициране на източници на налична и необходимост от произвеждане на допълнителна информация; осигуряване, контрол на качеството и обработка на информацията.
- **Индикатори за състоянието, вкл.:** физическото състояние и обвързването им с определените структурни единици в територията на МИГ, осигуряване на сравнимост и съпоставимост и др;

Информационното обезпечаване на мониторинга се базира на преглед на извършените дейности по заложените такива в СВОМР на МИГ-Нова Загора, постигнати индикатори, информация от годишните доклади на сдружението за 2016 2017, 2018, 2019 2020 и 2021 г. и първична информация под формата на анкета, събрана от екипа на място (интервюта с представители на местната администрация, членове на МИГ, представители на бизнеса).

В хода на работа бяха обработени следните документи:

1. Годишни отчети на МИГ за 2016, 2017, 2018 , 2019 , 2020 и 2021 г. ;
- 2.Отговори на анкета за нагласата и възможностите на бъдещите бенефициенти за кандидатстване с проектни предложения към Стратегията за водено от общностите местно развитие.

Предназначението на мониторинга е да установи етапа на изпълнение на СВОМР на МИГ – Нова Загора по подмярка 19.2 „Стратегия за Водено от общностите местно развитие”.

III. МОНИТОРИНГ ПО ДЕЙНОСТИ

Сдружение „Местна инициативна група“ е създадено в съответствие със Закона за юридическите лица с нестопанска цел през 2016 год и е регистрирано в Сливенски окръжен съд под дело № 8/2016.

На 02.11.2016 г. е получено Споразумение № РД50-151/ 21.10.2016 г. за изпълнение на Стратегия за ВОМР от Управляващият орган на ПРСР 2014-2020 г. за предоставяне на финансова помощ по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за проекти към стратегията за ВОМР е в размер на 2 933 745,00 лева.

Одобрените средства по тази подмярка са предвидени за предоставяне на финансова помощ по подмерки 4.1, 4.2, 6.4.1, 7.2 и 7.5 на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 на потенциални бенефициери от територията на община Нова Загора, като крайният срок за изпълнение на дейностите по проектите към стратегията за ВОМР е до 30.06.2023 г.

Всички действия се одобряват от Колективния върховен орган и/или Колективен управителен орган на сдружението, като всички действия и решения са регламентирани в Устава на сдружението. За целта се води регистър на всички решения.

За функционирането на сдружението всички дейности се изпълняват съгласно Наредба 22/2015, а при разходването на средства се съблюдава Наредба 1/22.01.2016 г.

От назначаването на екипа на МИГ-Нова Загора се поддържа деловодна система, която включва книга за входяща поща и книга за изходяща поща, като всички документи, които се получават и изпращат, надлежно се записват и се полагат поредните номера.

За архив на документите на МИГ-Нова Загора е осигурено допълнително помещение, където след описване се архивират постъпилите документи.

За осигуряване на публичност за своята дейност МИГ публикува на интернет страницата си и следната информация:

1. одобрената стратегия за ВОМР, първоначално одобрения бюджет и всички последващи изменения;
2. всички решения и протоколи от заседания на колективния управителен орган и колективния върховен орган;
3. актуален списък на членовете на колективен върховен орган и на членовете на колективния управителен орган, съдържащ данни за адресната регистрация на физическите лица или седалището и адреса на управление на юридическото лице, сектор, на който е представител, и групата от заинтересовани лица, които представлява;
4. устав на МИГ и неговите изменения и допълнения;
5. регистър на сключените договори с физически и юридически лица при възлагане на обществени поръчки, който съдържа информация за избрани изпълнители, дейности, срок и стойност на поръчките;
6. профил на купувача съгласно чл. 42 от Закона за обществени поръчки;
7. електронен регистър с проектите, подадени по стратегията за ВОМР;
8. списък на лицата, подписали декларация по приложение № 6 към чл. 24, ал. 1, т. 8;
9. критерии за оценка на проектите;
10. решенията на комисията за избор на проектите и на колективния управителен орган за одобрение на проектите;
11. всички правила за работа на МИГ;
12. доклади за дейността и финансовите отчети за дейността на МИГ, представени в Централния регистър при Министерството на правосъдието;
13. годишни доклади за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР, представяни пред УО на ПРСР 2014 - 2020.

Предстои да се приеме индикативна програма за прием на проекти от бенефициенти, които са допустими за финансиране от СВОМР на МИГ-Нова Загора.

През 2022 година Сдружение „Местна инициативна група – Нова Загора“ проведе следните информационни и обучителни мероприятия за 2022 г. от във връзка с изпълнението на Споразумение № РД50-151/21.10.2016 г. по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на Стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.:

№	Мероприятие	Населено място	дата	час
1.	Обучение на екипа и членове на КВО за минимум 10 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	06.06.2022	9:00
2.	Обучение на екипа и членове на КВО за минимум 10 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	07.06.2022	9:00
3.	Обучение на екипа и членове на КВО за минимум 20 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	08.06.2022	9:00
4.	Конференция за най-малко 50 участника	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	09.06.2022	9:00
5.	Обучение за местни лидери за най-малко 20 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	10.06.2022	9:00
6.	Обучение за местни лидери за най-малко 20 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	13.06.2022	9:00
7.	Информационна среща за най-малко 10 участника	с. Кортен – в или пред пенсионерски клуб	14.6.2022	9:00
8.	Информационна среща за най-малко 10 участника	с. Любенова махала – в или пред кметството	15.6.2022	9:00
9.	Информационна среща за най-малко 10 участника	с. Новоселец – в или пред пенсионерски клуб	16.6.2022	9:00
10.	Информационна среща за най-малко 10 участника	с. Радево – в или пред пенсионерски клуб	17.6.2022	9:00
11.	Информационна среща за най-малко 10 участника	с. Сокол – в или пред читалище	20.6.2022	9:00
12.	Обучение на екипа и членове на КВО за минимум 10 човека	гр. Нова Загора – Клуб на дейците на културата	21.6.2022	9:00

13.	Обучение на екипа и членове на КВО за минимум 10 човека	гр. Нова Загора – Клуб на дейците на културата	22.06.2022	9:00
14.	Обучение на екипа и членове на КВО за минимум 20 човека	гр. Нова Загора – Клуб на дейците на културата	23.06.2022	9:00
15.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Асеновец – в или пред пенсионерски клуб	24.06.2022	9:00
16.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Баня – в или пред пенсионерски клуб	27.06.2022	9:00
17.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Богданово – в или пред пенсионерски клуб	28.06.2022	9:00
18.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Езеро – в или пред пенсионерски клуб	29.06.2022	9:00
19.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Загорци – в или пред кметството	30.06.2022	9:00
20.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Каменово – в или пред пенсионерски клуб	01.07.2022	9:00
21.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Караново – в или пред пенсионерски клуб	04.07.2022	9:00
22.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Коньово – в или пред кметство	05.07.2022	9:00
23.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Любенец – в или пред пенсионерски клуб	06.07.2022	9:00
24.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Млекарево – в или пред читалище	07.07.2022	9:00
25.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Омарчево – в или пред пенсионерки клуб	08.07.2022	9:00
26.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Пет могили – в или пред	11.07.2022	9:00

	човека	пенсионерки клуб		
27.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Полско Пъдарево – в или пред читалище	12.07.2022	9:00
28.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Съдийско поле – в или пред пенсионерски клуб	13.07.2022	9:00
29.	Обучение за най-малко 10 човека	с. Съдиево – в или пред пенсионерски клуб	14.07.2022	9:00
30.	Обучение за местни лидери за най- малко 20 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	15.07.2022	9:00
31.	Конференция за най- малко 50 човека	гр. Нова Загора, Клуб на дейците на културата	18.07.2022	9:00

На всички организирани мероприятия присъстваха заинтересовани лица, които имат нужда от разясняване на мерките, одобрени в стратегията, детайли за съдържанието и изискванията към проекните предложения.

Осъществени дейности на МИГ – Нова Загора през 2022 г. :

На 24.02.2022 г. с Оценителен доклад, приключи работата на КППП по оценка на постъпилите проектни предложения по процедура № BG06RDNP001-19.492-S2 „МИГ –Нова Загора 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегия за ВОМР на СНЦ „МИГ – Нова Загора“.

На заседание на Управителния съвет на СНЦ „МИГ – Нова Загора“, проведено на 04.03.2022 г., с Решение № 6, е одобрен Оценителният доклад на Комисията за подбор на проектни предложения по процедурата.

На 28.03.2022 г. СНЦ „МИГ – Нова Загора“ стартира прием на проектни предложения по процедура за подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-19.379 „СВОМР на МИГ – Нова Загора, Мярка 6.4.1 Инвестиции в подкрепа на

неземеделски дейности“ от Стратегия за Водено от общностите местно развитие на „МИГ-Нова Загора“, Програма за развитие на селските райони 2014-2020.

На 04.04.2022 г. г-жа Светла Стоянова, Председател на УС на СНЦ „Местна инициативна група Нова Загора“ за първи път подписа електронно, с квалифициран електронен подпис /КЕП/ договор по процедура BG06RDNP001-19.379 „СВОМР на МИГ – Нова Загора, Мярка 6.4.1 Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

Безвъзмездното финансиране в размер на 58 847,63 лв. се предоставя за реализирането на одобрен проект BG06RDNP001-19.379-0002 „Закупуване на оборудване, необходимо за дейността на индивидуална практика за специализирана медицинска помощ по ушно – носно – гърлени болести“ на „Д-р Диана Атанасова – индивидуална практика за специализирана медицинска помощ по ушно – носно – гърлени болести“ ЕООД.

Настоящият бизнес проект има за цел да подпомогне развиването и разширяването на услуги за извънболнична помощ, като бъдат максимално оползотворени предимствата на региона чрез използване на възможностите за децентрализация на дейностите в социалната сфера, чрез предоставяне на услуги за населението. Целта на проектното предложение е чрез оборудване на съвременна и съобразена с всички изисквания на пациентите, националното и европейско законодателство индивидуална практика за специализирана медицинска помощ по ушно – носно – гърлени болести, да бъдат постигнати високи стандарти в медицинската практика и подобряване качеството на предоставяните здравни грижи за жителите на територията на МИГ Нова Загора.

Основната задача на проекта е въвеждане и развиване на високотехнологична и иновативна медицина, която позволява качествено лечение и ранна диагностика. Тази задача ще се постигне чрез закупуване на цялостно оборудване и обзавеждане за лекарска практика по ушно – носно – гърлени болести, в която да се инсталира и въведе УНГ Юнит /работна станция/, автоклав и челен осветител.

Проектното предложение предвижда предлагането на уникални по своята същност услуги, свързани с широко обхватна диагностика и мини – инвазивни манипулации, с които да се гарантират надеждност, комфорт и бързина на изследването на заболявания в областта на оториноларингологията. На територията на МИГ Нова Загора няма друг специалист, предлагащ такава услуга и високо ниво на професионализъм. Работната станция /УНГ Юнит/ съчетава всички необходими компоненти за високо технологична ранна диагностика и лечение на УНГ болести. Модулите, които съдържа работната станция включват – аспирация, иригация,

ендоскопска камера, синускоп оптика и ларингоскоп оптика за ухо, нос и гърло с възможност за извеждане на образа на екран.

В кабинета на Д-р Атанасова се извършват специализирани прегледи и диагностика, аудиометрия, поставят се обеци. Услугите, които се извършват са изцяло в полза на населението от територията на МИГ Нова Загора. След внедряване на новото оборудване в кабинета на Д-р Атанасова, ще има възможност да се използват съвременни методи и технологично оборудване от най-високо ниво, включващи:

- бърза диагностика;
- комплексни медицински тестове;
- ранна диагностика и интервенция;
- качествено медицинско обслужване;
- високотехнологична апаратура;
- иновативни методи за диагностика и лечение.

На 04.07.2022 г. с Оценителен доклад, приключи работата на КППП по оценка на постъпило проектно предложение по процедура № BG06RDNP001-19.379-S2 „СВОМР на МИГ – Нова Загора, Мярка 6.4.1 Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от Стратегия за ВОМР на СНЦ „МИГ – Нова Загора“.

На заседание на Управителния съвет на СНЦ „МИГ – Нова Загора“, проведено на 08.07.2022 г., с Решение № 11, е одобрен Оценителният доклад на Комисията за подбор на проектни предложения по процедурата.

На 05.07.2022 г. с Оценителен доклад, приключи работата на КППП по преразглеждане и оценка на постъпило проектно предложение BG06RDNP001-19.379-0004, подадено по процедура № BG06RDNP001-19.379-S1 „СВОМР на МИГ – Нова Загора, Мярка 6.4.1 Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от Стратегия за ВОМР на СНЦ „МИГ – Нова Загора“.

На заседание на Управителния съвет на СНЦ „МИГ – Нова Загора“, проведено на 08.07.2022 г., с Решение № 10, е одобрен Оценителният доклад на Комисията за подбор на проектни предложения по процедурата.

На 13.10.2022 г. г-жа Светла Стоянова, Председател на УС на СНЦ „Местна инициативна група Нова Загора“ подписа електронно, с квалифициран електронен подпис /КЕП/ договор по процедура BG06RDNP001-19.441 „МИГ-Нова Загора, Мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти““

Безвъзмездното финансиране в размер на 97 771,66 лв. се предоставя за реализирането на одобрен проект BG06RDNP001-19.441-0001 „Модернизация на производствения процес в предприятието“ на кандидата „Минчеви“ ЕООД.

Основната дейност на фирмата е насочена към сферата на млекобработването, производството на мляко и млечни продукти и търговия с тях. Мандрата на „Минчеви“ ЕООД е разположена в екологично чист район – с. Кортен, общ. Нова Загора, обл. Сливен, далеч от замърсяването на града. Това повишава значително качеството на крайната продукция. Мандра „Минчеви“ ЕООД е утвърден производител, който е добре познат с качеството на продукцията си, коректност към клиенти и партньори и атрактивни цени. Произвежда кисело мляко, бяло саламурено сирене, кашкавал, извара, суроватъчно масло.

Настоящият бизнес проект касае модернизация на млечно предприятие, съответстващо на европейските стандарти за производство на млечни продукти от собствено производство, опазващо в максимална степен екосистемите в региона на Местна инициативна група – Нова Загора. Безвъзмездното финансиране се отпуска за закупуване на Вакуум опаковаща линия, модел „Intrama Asscent“, нарязваща и порционираща машина „Sect 230 CT“ и система за ръчно претегляне и етикетирание, GLP-W, Model GLP-Wmaxx + TYP 18 A-M. В проекта е заложено се да бъде разкрито още едно работно място и да се запазят вече съществуващите.

Списък на подадени проекти към МИГ-Нова Загора за 2022 г. :

№	Процедура	Оператив на програма	№ на проектното предложение	Наименование на проектното предложение	Кандидат	Дата и час на регистрацията	Стойност на заявена БФП/лв.	Стойност на одобрена сума за БФП/лв.	Реално изплатена БФП/лв.
1.	BG06RDNP001-19.492 „МИГ – Нова Загора 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на	ПРСР 2014-2020	BG06RDNP001-19.492-0002	"Основен ремонт на площад в с. Омарчево, община Нова Загора"	Община Нова Загора	13.01.2022 г., 15:54 ч.	51 778,14	НП	НП

	всички видове малка по мащаби инфраструктура“								
2.	BG06RDN P001-19.492 „МИГ – Нова Загора 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“	ПРСР 2014-2020	BG06RDN P001-19.492-0003	"Благоустройство на Градски парк, гр. Нова Загора"	Община Нова Загора	14.01.2022 г., 13:42 ч	325 149,26	НП	НП
3.	BG06RDN P001-19.379-S2, Процедура: СВОМР на МИГ - Нова Загора, Мярка 6.4.1 Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности	ПРСР 2014-2020	BG06RDN P001-19.379-0005	"Създаване и развитие на иновативни и подходи на фотографското изкуство в гр. Нова Загора "Л. Ф. ФОТО СТУДИО" ЕООД"	"Л. Ф. ФОТО СТУДИО" ЕООД	28.05.2022 г., 13:19 ч.	57 417,00	НП	НП

Местни физически и юридически лица все по – често посещават офиса на МИГ-Нова Загора, за да научат алтернативите за кандидатстване по съответните мерки и да се възползват от възможностите за финансиране на бизнес идеи, които им се предлагат.

С помощта на експертите от офиса на с МИГ- Нова Загора заинтересованите лица формулират проектните си идеи и след консултиране на място се насочват

към мярка, на която отговарят и чрез която могат да подпомогнат и реализират бизнес идеите си.

Попълва се регистър на консултираните лица, които предпочитат да получат информация на място, с оглед на по – добра отчетност на дейността на МИГ – Нова Загора.

Изразходването на средства по мярка 19.4 се осъществява съгласно нуждите на Сдружението. За рационалното функциониране на офиса и неговото обезпечаване по време на ежедневните дейности на екипа се закупува периодично техника, поддържа се счетоводна програма и интернет страница.